

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ

PROFESORA DOKTORA HABILITOWANEGO STANISŁAWA MISZTAŁA

Niniejszy tom Prac Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego, dotyczący problematyki kształtowania procesów transformacji przemysłu i usług w regionalnych i krajowych układach przestrzennych, pragniemy dedykować Panu Profesorowi doktorowi habilitowanemu Stanisławowi Miształowi, współorganizatorowi i długoletniemu wiceprzewodniczącemu, a następnie przewodniczącemu Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego, jako dowód uznania i podziękowanie za Jego ogromny wkład w rozwój geografii przemysłu jako dyscypliny naukowej oraz długoletnią owocną działalność w Polskim Towarzystwie Geograficznym.

Komisja Geografii Przemysłu PTG została powołana Uchwałą Zarządu Głównego PTG w dniu 24 marca 1979 r. na wniosek prof. dr. hab. Ludwika Straszewicza z Uniwersytetu Łódzkiego, któremu dwunastoosobowy zespół na pierwszym posiedzeniu organizacyjnym w dniu 21 stycznia 1979 r. powierzył funkcję przewodniczącego.

Prof. dr hab. Stanisław Miształ z pracą Komisji Geografii Przemysłu PTG związany był od początku jej powstania. Na tymże zebraniu organizacyjnym powierzono Mu bowiem funkcję wiceprzewodniczącego, którą sprawował w latach 1979–1987. Następnie, w latach 1988–1996, przejął funkcję przewodniczącego tejże komisji i nadal pozostaje aktywnym jej członkiem, pełniąc obecnie funkcję Honorowego Przewodniczącego.

Działalność i dorobek naukowy Uczonych, w których gronie znaczącą pozycję zajmuje Pan prof. dr hab. Stanisław Miształ, są trudne do pełnego zaprezentowania, zwłaszcza w czasie krótkiego wystąpienia. Wartość pracy Uczonego uwidacznia się bowiem w ciszy gabinetów, czytelni i bibliotek, wraz z coraz dogłębniejszym studiowaniem dzieł naukowych, które pozostawili po sobie. W pracach Uczonego obok warstwy metodologicznej, metodycznej i merytorycznej zawarty jest wiele sugestii wynikających z bogatej intuicji badawczej, które trudno jest w pełni wyartykułować i ująć w reguły postępowania badawczego. Wartość ich jest jednak ogromna, służą bowiem jako drogowskaz następnym pokoleniom do wypracowywania nowych paradygmatów wdrażanych w proces coraz precyzyjniejszego poznania naukowego. Podobnie w dorobku naukowym prof. dr. hab. Stanisława Miształa odkrywać będziemy ciągle wiele nowych idei, których jeszcze dzisiaj nie potrafimy w pełni dostrzec i wartości ich docenić.

Stanisław Miształ urodził się 24 marca 1929 r. we wsi Józefów, gmina Lipsko, powiat iłżecki (obecnie lipski), województwo kieleckie (obecnie mazowieckie) w wielodzietnej (6 dzieci) rodzinie rolnika i działaczy społecznych Jana Miształa i Marianny z Głabińskich. Wychowywał się w atmosferze, którą cechowała praca na rzecz środowiska. Obydwoje rodzice od zawarcia związku małżeńskiego w 1923 roku, aż do wybuchu II wojny światowej wiele czasu poświęcali pracy dla społeczności wiejskiej. Matka, obarczona licznym potom-

stwem, pełniła także funkcje społeczne, głównie na szczeblu lokalnym jako wiceprzewodnicząca i przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich. Ojciec natomiast działał zarówno na szczeblu lokalnym jako prezes Kółka Rolniczego oraz Koła ZMW „Siew”, jak i na wyższych szczeblach jako członek Gminnej Rady w Lipsku, prezes Spółdzielni Zbytu Płodów Rolnych w Lipsku, jako wieloletni członek Rady Kółek Rolniczych w powiecie łżeckim, członek Wydziału Powiatowego Sejmiku Łżeckiego w Wierzbniku, członek Rady Szkolnej Powiatu Łżeckiego, a także jako biegły Kieleckiej Izby Rolniczej.

W wieku 6 lat Stanisław Miształ zaczął uczęszczać do 4-klasowej szkoły powszechnej w rodzinnej wsi Józefów. Publiczną Szkołę Powszechną ukończył podczas okupacji niemieckiej w 1941 roku w sąsiedniej wsi Długowola, gm. Lipsko.

Jesienią 1941 r. zaczął uczęszczać na komplety tajnego nauczania zorganizowane na poziomie szkoły średniej ogólnokształcącej w rodzinnej wsi Józefów. Materiał gimnazjum ogólnokształcącego (wg programu z 1939 r.) opanował na tych kompletach do końca okupacji, tj. do 15 stycznia 1945 r. Małą maturę uzyskał w lipcu 1945 r. w prywatnym Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym pod nazwą „Wieś dla Wsi” w małym miasteczku Sienno, położonym w powiecie łżeckim (obecnie lipskim). W miasteczku tym ukończył też pierwszą klasę liceum ogólnokształcącego typu humanistycznego. Następnie kontynuował naukę w Państwowym Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu, gdzie w maju 1947 r. uzyskał tzw. dużą maturę. W czasie nauki w liceum zarówno w Siennie, jak i w Radomiu utrzymywał się głównie z udzielanych korepetycji.

W październiku 1947 r. podjął studia wyższe na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego, które ukończył w 1951 r., uzyskując w obydwu sekcjach stopnie magistra praw oraz magistra nauk ekonomiczno-politycznych. W okresie studiów w Poznaniu głównym źródłem jego utrzymania były korepetycje oraz różne prace dorywcze. Ponadto korzystał z pomocy stypendialnej, początkowo przyznanej mu przez Fundację im. Macieja Rataja, a później przez ówczesne Ministerstwo Oświaty.

W czasie studiów na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego szczególne zainteresowanie Stanisława Miształa wzbudzały wykłady na temat istoty i rozwoju działalności przemysłowej, a zwłaszcza rozważania teoretyczne w tym zakresie jednego z największych ekonomistów polskich prof. Edwarda Taylora, autora wielu skryptów i książek, m.in. *Teorii produkcji* (1947). Jak wielki wpływ wywarły wykłady i publikacje ekonomistów ośrodka poznańskiego na rozwój intelektualny ówczesnego studenta może świadczyć fakt, że problemy lokalizacji przemysłu i kształtowania procesów industrializacji stały się głównym przedmiotem zainteresowań badawczych i bardzo licznych studiów naukowych, które Profesor prowadzi po dzień dzisiejszy.

Bezpośrednio po absolutorium w 1951 r. nie miał możliwości realizacji swoich aspiracji i planów rozwoju naukowego na Uniwersytecie Poznańskim. W wyniku odgórnej, podyktowanej względami politycznymi reorganizacji, Sekcja Ekonomiczna tego Wydziału została w 1951 r. ostatecznie zlikwidowana, a wykładowcy zwolnieni albo przeniesieni na emeryturę. Zniesiono wówczas także stopień doktora i zastąpiono go, według wzorców radzieckich, stopniem kandydata nauk, a dla absolwentów prawa wprowadzono 3-letnie nakazy pracy. W tej sytuacji władze okrojonego merytorycznie Wydziału zachęciły młodego absolwenta pragnącego poświęcić się pracy naukowej do złożenia w Ministerstwie Szkolnictwa Wyższego wniosku o przyznanie mu stypendium na przygotowanie rozprawy kandydackiej w zakresie prawa państwowego. Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego pozytywnie ustosunkowało się do Jego prośby, przyznając mu, z dniem 1 listopada 1951 r., stypendium na okres

3 lat, pod warunkiem przeniesienia stypendysty do Warszawy. Równocześnie przydzielono mu arbitralnie na promotora aspirantury kandydackiej profesora – kierownika Katedry Prawa Państwowego na Uniwersytecie Warszawskim.

Dzięki tym decyzjom prof. dr hab. Stanisław Misztal stał się mieszkańcem Warszawy, miasta odbudowywanego wówczas ze straszliwych zniszczeń, powstałych w wyniku działań wojennych. Przydzielono Mu pokój w domu akademickim, maksymalnie zagęszczonym piętrowymi łózkami. Po upływie 6 miesięcy, głównie z powodu poważnej i długotrwałej choroby, zmuszony został do rezygnacji z aspirantury w Katedrze Prawa Państwowego UW.

W styczniu 1953 r. prof. dr hab. Stanisław Misztal rozpoczął pracę zawodową jako ekonomista w resorcie budownictwa, najpierw w Ministerstwie Budownictwa Miast i Osiedli na etacie samodzielnego referenta, a potem w Ministerstwie Budownictwa Przemysłowego, gdzie zatrudniono go na etacie inspektora. W nowym miejscu pracy uzyskał dostęp m.in. do bardzo interesujących Go szczegółowych materiałów i danych statystycznych dotyczących lokalizacji wielkich inwestycji przemysłowych realizowanych w ramach 6-letniego Planu Rozwoju Gospodarczego (1949–1955).

W drugim półroczu 1954 r. podjął pracę w Biurze Planów Regionalnych (BPR) przy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (PKPG), na etacie projektanta, a później starszego projektanta w pracowniach przygotowujących plany zagospodarowania przestrzennego. Wykonywano je głównie dla regionów kraju, na terenie których realizowano wówczas wielkie inwestycje Planu 6-letniego. Uczestniczył jako współautor w opracowaniu m.in. *Planu regionalnego Częstochowskiego Okręgu Przemysłowego* (1955) oraz w przygotowywaniu *Ekspertyzy do planu regionalnego Okręgu Warszawskiego* (1956). W latach 1955–1956 prof. dr hab. Stanisław Misztal opublikował pierwsze artykuły w prasie codziennej oraz w tygodnikach gospodarczych dotyczące problemów lokalizacji przemysłu, wykorzystując do tego celu szczegółowe dane statystyczne zebrane osobiście podczas badań terenowych na podstawie specjalnie sporządzonej do tego celu ankiety.

Dysponując bogatym i trudno wówczas dostępnym materiałem źródłowym, prof. dr hab. Stanisław Misztal zwrócił się w 1956 r. do Polskiej Akademii Nauk o umożliwienie mu odbywania aspirantury naukowej dla pracujących, w dziedzinie geografii ekonomicznej, w zakresie deficytowej wówczas dyscypliny, jaką była geografia przemysłu. Po zdaniu wymaganego egzaminu z geografii oraz dwóch języków obcych (niemieckiego i rosyjskiego) przyznano mu z dniem 1 listopada 1956 r. aspiranturę przy Instytucie Geografii PAN w Warszawie, wyznaczając na kierownika naukowego prof. dr. Kazimierza Dziewońskiego, zatrudnionego wówczas także w PKPG.

Następnie, z dniem 1 stycznia 1957 r., w wyniku likwidacji PKPG i związanego z nią BPR, prof. dr hab. Stanisław Misztal znalazł zatrudnienie w Wojewódzkiej Pracowni Planów Regionalnych, przekształconej w 1958 r. w Zakład Planów Perspektywicznych Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego w Warszawie, gdzie uczestniczył w zespołowych pracach nad opracowaniem projektów planów przestrzennego zagospodarowania regionu mazowieckiego. W tym czasie został m.in. współautorem opublikowanej w 1958 r. do użytku służbowego *Wstępnej koncepcji rozwoju i zagospodarowania województwa warszawskiego do 1975 r.* Równocześnie uzupełniał i aktualizował, gromadzone od 1955 r. za pomocą ankiet, szczegółowe materiały o przemyśle do rozprawy kandydackiej, które stały się wcześniej podstawą obszernego artykułu pt. *Przemiany w strukturze i rozmieszczeniu przemysłu na terenie woj. warszawskiego i m. Warszawy*, zamieszczonego w „Przeglądzie Geograficznym” nr 4 z 1958 r.

W 1959 r. otrzymał z Polskiej Akademii Nauk (PAN), w miejsce aspirantury zaocznej, stypendium aspiranckie. Promotorem przygotowanej rozprawy nt. *Warszawski Okręg Przemysłowy – studium rozwoju i lokalizacji przemysłu* został prof. dr hab. Stanisław Leszczycki, ówczesny dyrektor Instytutu Geografii PAN. W 1961 r. prof. dr hab. Stanisław Misztal obronił rozprawę doktorską w IG PAN, a od 1 marca 1962 r. został w nim zatrudniony na etacie adiunkta. Odtąd, aż do przejścia na emeryturę w końcu 1999 r., nie zmieniał swojego głównego miejsca pracy.

W 1969 r. na podstawie rozprawy pt. *Przemiany w strukturze przestrzennej przemysłu na ziemiach polskich w latach 1860–1965* habilitował się w IGiPZ PAN, a w 1979 r. uzyskał tam tytuł profesora. Należy zaznaczyć, że zarówno rozprawa doktorska, jak i habilitacyjna zostały przygotowane na podstawie bardzo pracochłonnych badań, opartych na jednostkowych materiałach, zebranych dla poszczególnych zakładów przemysłowych w wielu przekrojach czasowych od połowy XIX wieku do drugiej połowy wieku XX.

W IGiPZ PAN prof. dr hab. Stanisław Misztal przeszedł kolejno wszystkie etapy kariery naukowej, rozpoczynając od stanowiska adiunkta (1962–1969), a następnie docenta (1970–1979) do tytułu i stanowiska profesora (1979–1999). W tymże Instytucie pełnił funkcję kierownika Działu Planowania i Współpracy z Zagranicą (1963–1965) oraz kierownika Pracowni Geografii Przemysłu (1975–1978), a ponadto, przez szereg kadencji, funkcję członka Rady Naukowej.

Równocześnie prof. dr hab. Stanisław Misztal pracował w Komitecie Nauk Geograficznych PAN (1966–1968), pełniąc w nim funkcję sekretarza naukowego. W latach 1968–1977 prowadził wykłady z zakresu geografii przemysłu dla studentów Wydziału Geografii Uniwersytetu Warszawskiego. Nadto od 1962 r. pełnił funkcję konsultanta w Departamencie Statystyki Przemysłu GUS, głównie w okresach przygotowywanych co 5 lat spisów przemysłowych. Dzięki ścisłej współpracy z Departamentem stało się możliwe uzyskiwanie z GUS-u szczegółowych niepublikowanych materiałów statystycznych w formie kartotek zakładów przemysłowych, które stanowiły podstawową bazę źródłową do badań nad zmianami w rozmieszczeniu przemysłu na obszarze Polski w okresie PRL-u. Kartoteki dla poszczególnych zakładów przemysłowych sporządzane były na zlecenie Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN i IGiPZ PAN w pięcioletnich przekrojach czasowych i obecnie znajdują się w Archiwum IGiPZ PAN. Stanowią one nadal bardzo cenne i jedyne źródło informacji dla badań retrospektywnych nad procesem industrializacji Polski po II wojnie światowej.

W latach 1954–1989 głównym przedmiotem badań naukowych prof. dr. hab. Stanisława Misztala były przestrzenne problemy rozwoju przedsiębiorstw przemysłowych, kształtowanie się procesów industrializacji oraz delimitacja okręgów (aglomeracji) przemysłowych. W latach zmian systemu gospodarowania po 1990 r. Jego zainteresowania badawcze skupiały się na problemach przestrzennej deindustrializacji przemysłu Polski, a w szczególności Warszawy i województwa mazowieckiego oraz procesach przekształceń strukturalnych w przemyśle, dokonujących się zwłaszcza pod wpływem jego prywatyzacji, a także ich skutkach ekologicznych, ekonomicznych i społecznych.

W procesie rozwoju naukowego prof. dr. hab. Stanisława Misztala następowało systematyczne wzbogacanie ujęć metodologicznych i doskonalenie warsztatu naukowego. Początkowo w swoich badaniach uwagę koncentrował przede wszystkim na genetycznym wyjaśnianiu lokalizacji i rozwoju struktury przemysłu Polski. Badane procesy przemian rozpatrywał w różnej skali układów przestrzennych – od skali krajowej do skali regionalnej, głównie na terenie obecnego województwa podlaskiego i mazowieckiego, Warszawskiego Okręgu Przemysłowego oraz ośrodków przemysłowych (Żyrardowa) i dzielnic miasta Warszawy.

W rozwijanych pracach badawczych prof. dr hab. Stanisław Misztal wypracował swoją metodologię, która odznacza się dynamicznymi ujęciami, sięgającymi do początków lokalizacji przemysłu fabrycznego w strukturze przestrzennej całego kraju czy danego regionu. W licznych studiach, opierając się na precyzyjnych i dokładnie zweryfikowanych źródłach, określił wiele nowych prawidłowości kształtowania się struktury przestrzennej przemysłu, zaznaczających się zarówno pod wpływem rozwoju industrializacji, jak i pod wpływem zmian prowadzących do restrukturyzacji krajowej przestrzeni przemysłowej. Zaletą tych prac jest ich gruntowne udokumentowanie statystyczne z szerokim zastosowaniem metod ilościowych i opracowań kartograficznych. Liczne oryginalne mapy autorstwa prof. dr hab. Stanisława Misztala, opierające się na jednostkowych danych dla poszczególnych zakładów przemysłowych, ilustrujące przemiany w rozmieszczeniu przemysłu w wielu przekrojach czasowych na dzisiejszym terytorium Polski od połowy XIX w. do końca XX w., były prezentowane w wielu Jego publikacjach (m.in. pracy doktorskiej i habilitacyjnej), a także w *Atlasie Przemysłu Polski*, *Narodowym Atlasie Polski* i *Atlasie Rzeczypospolitej Polskiej*. Nowatorskie i bardzo szczegółowe opracowania kartograficzne wykorzystywane były i nadal są przez wielu badaczy prowadzących studia historyczne i ekonomiczne nad procesami uprzemysłowienia kraju oraz poszczególnych regionów.

Przedmiotem zainteresowań badawczych prof. dr hab. Stanisława Misztala były także problemy przestrzennej lokalizacji przemysłu i rozwoju procesów industrializacji, dokonujących się na terenie wielu krajów, m.in. Szwajcarii, Algierii, Japonii i Kuby, a także w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Liczne studia empiryczne stanowią dziś ceną podbudowę dla określania m.in. teoretycznych podstaw geografii przemysłu oraz do oceny dorobku tej dyscypliny w XX wieku.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że prof. dr hab. Stanisław Misztal obok realizacji wielu indywidualnych problemów prowadzonych w ramach badań własnych uczestniczył także w kilku dużych zespołowych projektach badawczych, realizowanych przez IGiPZ PAN, m.in.:

- w latach 1961–1968 brał udział w pracach tzw. Zespołu Białostockiego, kierowanego przez prof. dr hab. Jerzego Kostrowickiego, w ramach którego opublikował m.in. monografię przemysłu mineralnego w województwie białostockim (1961) oraz obszerny, liczący 100 stron, rozdział o rozwoju i rozmieszczeniu przemysłu zamieszczony w monografii pt. *Województwo białostockie* (1968),
- w latach 1969–1975 kierował węzłowym projektem badawczym *Atlas Przemysłu Polski*, który został wyróżniony nagrodą państwową II stopnia (1976),
- w latach 1974–1979 koordynował badania problemu międzyresortowego pt. *Modele regionalnej lokalizacji przemysłu we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim, obecnym Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie, Uniwersytetem Łódzkim, Akademią Ekonomiczną we Wrocławiu i Uniwersytetem Gdańskim*,
- w latach 1985–1989 był koordynatorem projektu badawczego pt. *Przestrzenne problemy restrukturyzacji i modernizacji okręgów przemysłowych* realizowanego w IGiPZ PAN w ramach problemu międzyresortowego przy współpracy z wyższymi uczelniami Krakowa, Łodzi i Wrocławia,
- w latach 1996–1997 zrealizował wysoko oceniony projekt badawczy KBN pt. *Przekształcenia struktury przemysłu Warszawy* (1998),
- w 2000 r. po przejściu na emeryturę zrealizował w wersji roboczej kolejny projekt badawczy KBN pt. *Restrukturyzacja przemysłu województwa mazowieckiego*.

Nadto wykonał wiele opracowań, które głównie z braku finansów nie zostały opublikowane, np. seria 10 wielobarwnych czystorysowych map w skali 1:1,5 mln, ilustrujących

zmiany w rozmieszczeniu na terytorium Polski w XX w. ośrodków przemysłowych, tj. miejscowości skupiających ponad 100 zatrudnionych w przemyśle.

Prof. dr hab. Stanisław Misztal ma poważny dorobek naukowy, który łącznie obejmuje 270 pozycji publikowanych, w tym ponad 200 prac z zakresu geografii przemysłu. Ponad 50 prac opublikowanych zostało w językach obcych: angielskim, francuskim, japońskim, niemieckim, rosyjskim i serbsko-chorwackim, w wydawnictwach naukowych 20 krajów, m.in. Algierii, Anglii, Belgii, Australii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Japonii, Jugosławii, Kanadzie, Niemczech, Rumunii, Szwajcarii, USA i ZSRR.

W dowód uznania osiągnięć naukowych, prof. dr hab. Stanisław Misztal był powoływany na członka międzynarodowych i krajowych organizacji naukowych, m.in.

- w latach 1961–1967 był członkiem Rady Naukowo-Ekonomicznej przy WKPG w Białymstoku,
- w latach 1965–1974 był członkiem Rady Naukowej Ekonomiczno-Technicznej przy Prezydium WRN w Warszawie,
- od 1961 r. do chwili obecnej jest członkiem różnych komisji działających w strukturze Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN,
- od 1964 r. bierze czynny udział w pracach PTG, w którym pełnił w latach 1990–1993 funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Głównego, w latach 1974–1987 był wiceprzewodniczącym, a w latach 1988–1998 przewodniczącym Komisji Geografii Przemysłu PTG,
- w latach 1965–2000 był członkiem Sekcji Polskiej RSA (Regional Science Association),
- uczestniczył w pracach Komisji Badań nad Historią Uprzemysłowienia Polski przy Komitecie Nauk Historycznych PAN, jako członek Komisji oraz przewodniczący Sekcji Przemysłu Chemicznego (1965–1979),
- w latach 1967–1995 był członkiem Rady Naukowej Ośrodka Badań MTK (Mazowieckiego Towarzystwa Kultury),
- od 1979 r. jest członkiem Towarzystwa Urbanistów Polskich,
- od 1995 r. uczestniczy w pracach Mazowieckiego Towarzystwa Naukowego,
- od połowy lat 70. XX w. współpracował w ramach Międzynarodowej Unii Geograficznej z Komisją Systemów Przemysłowych (IGU – Commission of Industrial Systems), przekształconą w 1984 r. w Komisję Przemian Przemysłowych MUG (IGU – Commission of Industrial Change), uczestnicząc w większości corocznych konferencji organizowanych przez tę komisję w różnych krajach,
- w latach 1992–2001 był członkiem korespondentem Komisji Przestrzeni Przemysłowej Międzynarodowej Unii Geograficznej (IGU – Commission on the Organization of Industrial Space), a od 2000 r. członkiem korespondentem nowo powstałej w ramach MUG Komisji Dynamiki Przestrzeni Ekonomicznych,
- do 1996 r. współpracował z Grupą Roboczą MUG Przekształceń Przemysłowych, Adaptacji Miejskich i Środowiska Regionalnego (IGU – Study Group Recent Industrial Transformation Urban Adaptation and Regional Environment),
- od lat 60. współpracował także z japońskimi geografami przemysłu, a zwłaszcza profesorami S. Yamamoto i T. Nohara oraz stał się, obok prof. B. Kortusa z UJ w Krakowie, jednym z głównych inicjatorów organizowania bilateralnych japońsko-polskich seminariów w dziedzinie geografii ekonomicznej.

W ramach prac badawczych i pełnionych funkcji prof. dr hab. Stanisław Misztal uczestniczył w kilkudziesięciu konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych oraz odbył podróże naukowe do 40 krajów: Europy (32), Afryki (2), Ameryki Płn. (3) i Azji (3).

W pierwszej połowie 1980 r. uczestniczył w trwających 6 miesięcy badaniach nad lokalizacją i rozwojem przemysłu spożywczego na Kubie w ramach współpracy PAN z Akademią Nauk Kuby, a w latach 1982–1984 prowadził w ramach Polserwice zajęcia dydaktyczne w Algierze na Politechnice Architektury i Urbanistyki z zakresu geografii miast oraz uczestniczył w opracowywaniu planów rozmieszczenia przemysłu w tym rozległym kraju.

Prof. dr hab. Stanisław Misztal na poważne osiągnięcia w zakresie kształcenia kadry naukowej. Pod Jego kierunkiem zostały ukończone i pozytywnie obronione 4 doktoraty, nadto był recenzentem w 13 przewodach doktorskich, 2 przewodach habilitacyjnych i 2 przewodach profesorskich.

Zdaniem prof. Stanisława Misztala, spośród akademickich uczonych największy wpływ na rozwój jego badań w zakresie geografii przemysłu wywarli, obok prof. Stanisława Leszczyckiego, wieloletniego dyrektora naczelnego IGiPZ PAN, dwaj szwajcarscy geografowie: Ernst Winkler – dyrektor Instytutu Planowania Przestrzennego na Politechnice w Zurychu (Institut für Orts-, Regional- und Landesplanung der ETH) oraz prof. Hans Boesch – dyrektor Instytutu Geografii na Uniwersytecie w Zurychu (Geographisches Institut der Universität Zürich). W roku akademickim 1962/1963 Stanisław Misztal uczył się jako stypendysta amerykańskiej Fundacji im. Wandy Roehr na wykłady i inne zajęcia prowadzone przez wymienionych profesorów.

Za swoją pracę otrzymał kolejno szereg odznaczeń, wyróżnień i nagród, m.in. nagrodę Wydziału Nauk Matematyki, Fizyki, Chemii i Geologicznego PAN (1971), nagrodę sekretarza naukowego PAN (1973), Nagrodę Państwową II stopnia (zespołową) za koncepcję i realizację *Atlasu Przemysłu Polski* (1976), Medal 40-lecia PRL (1984), Złoty Krzyż Zasługi (1989), Medal 50-lecia Chińskiej Akademii Nauk (1990), Medal 500-lecia Warszawskiej Woli (1975) i Złotą Odznakę PTG (1994).

Prof. dr hab. Stanisław Misztal ma kilka hobby. W wolnym czasie w ramach relaksu zajmuje się, jak przystało na geografa, m.in. kolekcjonowaniem starych map i atlasów oraz starych pocztówek (kartofilia), a także numizmatyką.

Znaczną część swoich osiągnięć naukowych prof. dr hab. Stanisław Misztal, jak zawsze podkreśla, zawdzięcza swojej Małżonce Elżbiecie Halinie Czarnowskiej-Misztal, doktorowi nauk technicznych, długoletniemu pracownikowi naukowemu w Instytucie Żywności i Żywnienia w Warszawie, która stworzyła Mu znakomite warunki pracy i rozwoju naukowego. Profesor jest dumny ze Swojej córki, Anny Marii Misztal-Kędziory – mgr historii Uniwersytetu Warszawskiego, która wraz z mężem Maciejem – absolwentem Politechniki Warszawskiej, mieszka w warszawskiej dzielnicy Wola. Wiele radości Panu Profesorowi sprawiają także rozkoszne wnuczeta: 9-letnia Krystyna Barbara i 7-letni Jan Wacław.

Szanowny Panie Profesorze, w imieniu aktualnych i przyszłych członków Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego pragnę złożyć najserdeczniejsze podziękowania za ogromną pracę włożoną w poznanie procesów kształtowania krajowej przestrzeni przemysłowej, stworzenie własnej metodologii badań i olbrzymi wkład w rozwój naszej dyscypliny naukowej – geografii przemysłu. Dziękujemy za dużą życzliwość, wyrozumiałość i wspieranie rozwoju młodej kadry naukowej. Szczególnie serdecznie dziękujemy za aktywne wieloletnie kierowanie pracami Komisji Geografii Przemysłu, początkowo jako wiceprzewodniczący, a następnie jako jej przewodniczący, a obecnie jako Honorowy Przewodniczący, za wspieranie i porady w naszej działalności.

Pozostanie Pan nadal wzorem dla wielu nowych badaczy dynamicznie zmieniającej się krajowej przestrzeni przemysłowej w nowych uwarunkowaniach społecznych, gospodarczych, kulturowych i politycznych.

Niech mi będzie wolno w tym miejscu także osobiście podziękować Panu Profesorowi za bezgraniczną i bezinteresowną pomoc w poznawaniu źródeł dotyczących badań zakładów przemysłowych, w Głównym Urzędzie Statystycznym, tych starych z okresu międzywojennego i tych późniejszych, zwłaszcza za udostępnienie Kartoteki Zakładów Przemysłowych.

Pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia dla Pana Profesora, dla Szanownej Małżonki i całej Rodziny, zdrowia i wszelkiej pomyślności oraz Wielu Łask i Opieki Naszego Pana. W następnych latach życzymy Panu Profesorowi wielu nowych pomysłów w pracy naukowej, ponieważ dotychczasowych osiągnięć nie traktujemy jeszcze jako bilansu zamknięcia, ale nowego otwarcia.

Prof. dr hab. Zbigniew Ziolo
Przewodniczący Komisji Geografii Przemysłu PTG
Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie

Prof. dr hab. Stanisław Misztal w Roku Jubileuszowym,
Warszawa–Ursynów, lipiec 2009 r.